

Dosarul nr. 2r-419/23
2-23000246-01-2r-10102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Țurcan, I. Cotruță)

DECIZIE

20 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Lazarev împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin atragerea ilegală la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 27 decembrie 2022, Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului beneficiul său suma de 50 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin atragerea ilegală la răspundere contravențională și suma de 55 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f. d. 7-10).

Prin hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată (f. d. 45).

La 19 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului (f. d. 47, 49).

Prin încheierea din 30 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea despre întocmirea hotărârii integrale depusă de Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu (f. d. 51).

Prin încheierea din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen (f. d. 56-59).

La 19 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu a declarat recurs împotriva încheierii din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, repunerea în termen și casarea integrală a încheierii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f. d. 81-84).

În motivarea recursului, a indicat că a primit dispozitivul hotărârii primei instanțe la 02 mai 2023, iar termenul de eliberare a hotărârii motivate este de 30 zile de la primirea dispozitivului hotărârii, astfel termenul a fost până la 03 iunie 2023. Prin urmare, a indicat că nu a încălcat nici un termen.

La 10 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, cât și prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa intimatului copia recursului, pentru cunoștință (f. d. 105).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentului și reprezentantului acestuia, avocatului Tudor Butescu, la 03 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 61), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent și reprezentantul acestuia, avocatul Tudor Butescu.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de

activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Din materialele dosarului rezultă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 02 martie 2023 se atestă că atât reclamantul Mihail Lazarev cât și reprezentantul acestuia avocatul Tudor Butescu s-au prezentat în ședința de judecată. Cauza a fost examinată în fond, cu întreruperea ședinței pentru pronunțare, până la 16 martie 2023 ora 09:44.

Pentru ședința de judecată fixată pentru 16 martie 2023 ora 09:44, atât reclamantul Mihail Lazarev cât și reprezentantul acestuia, avocatul Tudor Butescu au fost înștiințați contra semnătură, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului (f. d. 41).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 16 martie 2023 ora 09:44 se atestă că nici reclamantul Mihail Lazarev și nici reprezentantul acestuia, avocatul Tudor Butescu nu s-au prezentat.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 16 martie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 16 martie 2023.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 16 martie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 17 martie 2023 și a expirat la data de 15 aprilie 2023 (zi de sâmbătă).

Dat fiind faptul că data de 15 aprilie 2023 a fost zi de sâmbătă, data de 16 aprilie 2023 – zi de duminică, Paștele ortodox, 17 aprilie – zi de luni, a două zi de Paști, prin urmare zile nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi pentru depunere a cererii de apel se constată a fi 18 aprilie 2023 (zi de marți), ca următoarea zi lucrătoare.

În context, instanța de apel justificat a reținut că Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu a declarat apelul la 19 mai 2023 (zi de vineri) în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție califică drept neîntemeiat argumentul recurentului, precum că termenul de eliberare a hotărârii motivate este de 30 zile de la primirea dispozitivului hotărârii, astfel termenul a fost până la 03 iunie 2023, întrucât la 02 mai 2023 a primit dispozitivul hotărârii primei instanțe, prin urmare, nu a încălcat nici un termen.

Instanța de recurs menționează că conform informației de pe plic DS8004596160AS coroborate cu informația publică pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei” la rubrica „serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track&Trace)” (<https://posta.md/ro/track-trace/mailing/DS8004596160AS>), se atestă indubitabil că dispozitivul hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost recepționat de avocatul Tudor Butescu, la 28 aprilie 2023 (f. d. 72-72-verso).

În acest sens, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, într-o manieră certă și clară corelează termenul de 30 de zile de contestare cu data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu cu data când a luat cunoștință cu actul judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelantul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelantul Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a reținut că Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunerea în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelant în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit dispoziției art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile

lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Mihail Lazarev, reprezentat de avocatul Tudor Butescu.

Se menține încheierea din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Lazarev împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin atragerea ilegală la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni